

4. Kimutatás a radnóthi uradalom 4 drb Sperker-féle gyorsfejlő tehenéről.

A tehen neve	Övméret	Törzshossz	Hát hossza ^a fejtől fark- tőlig	Mar magasság	Hátmagasság	Farubmagas- ság	Farktőmagas- ság	Fehjossz	Fejzélesség	Testuly	Jegyzet
Szivós	200	176	193	141	139	141	141	59	22 25	—	Ezüstsziürke színezet, mely átmegy a darvas felé, puha, könnyen ránczolható bőr, a törzshöz viszonyítva kis rövid fej, nem túl nagy, de szabályos csákószarvak, rendes nagyságú szem, fekete szutyak, ideális szép hátvonal, va-tag, erős, feül husosan izmolt egyenes végtagok; izmos, jól lebenyelt nyak — a téglányt me-zközeli törzs s ebben a téglányban a többi testrészek arányában megnyult és rendkívül széles far, a hát hosszát s meghaladó övméret jellemzik Sperker teheneit s úgy hiszem, egyben a gyors-fejlő erdélyi-magyar teheneket. A tejelésről sajnos nincsenek adataink.
Gyűrűs	200	180	199	138	138	138	138	51	23 26	—	
Viola (2 éves és 11 hónapos)	197	194	198	137	137	139	140	49	22 23	—	
Szultána	205	180	198	144	143	143	143	52	22 25	657	

helyet választottunk, mert aki ismeri a Mezőség hegyes legelőit kitünő szénát termő rétjeit, szénafüveit, az tudja hogy *kitartással, áldozatkész-séggel, s Istentől adományozott tenyésztői szemmel*, ugy ki lehet használni az adott kedvező természeti körülményeket, hogy azok kitünőzt célunkat előre viszik az ideális felé. Látom ez a cél erős csontozat mellet *nagytestűség, igavonó képességre kitartó rátermettség* volt mindig s ezt el is érték, *nem feledkezve meg a külső szépségekről sem.*

Az eredmény'legjobban mutatják a híres záhi ökrök, melyek az u. n. „béres ökör“ fogalmát a legideálisabban képviselik s meg is van az alapjuk, mert a záhi teheneket szemlélgetve eszünkbe jutnak azok a jó idők, mikor a Mezőség óriási legelőin gulyát ért a gulya sok szép, hatalmas testű, nagyszarvu, festő ecsetjére is méltó fehér jószágával.

Minden szónál jobban bizonyítanak a számok és éppen ezért álljon itt 4 darab tehen test-mérete.

Kimutatás a mezőzáhi tenyészet 4 darab erőteljő típusu tehenének méreteiről.

A tehen neve és száma	Övméret	Törzshossz	Hát hossz ^a fejtől fark- tőlig	Marmagasság	Hátmagasság	Farubmagasság	Farktőmagasság	Fehjossz	Fejzélesség	Testuly	Jegyzet
Szőke 36.	187	165	195	137 $\frac{1}{2}$	135	137 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	46	21 23	495	Kitünő kötéstű tehen. 7 éves. Szín: ezüst-sziürke.
Lombos 7.	196	169	207	140	135	141	139 $\frac{1}{2}$	48	20 24	590	Rendkívül erős csontozatu. 6 éves. Ellős. Szín: fehér.
Virág II. 20.	200	190	213	144	141 $\frac{1}{2}$	149	145 $\frac{1}{2}$	50	21 25	630	Hatalmas nagy állat. Felső szarvköze 130 cm. 9 éves. Ellős. Szín: fehér.
Virág I. 20.	199	185	212	142 $\frac{1}{2}$	135 $\frac{1}{2}$	146	144 $\frac{1}{2}$	52	21 26	645	Széles erős kötés. Felső szarvköz 145 cm. 10 éves. Ellős. Szín: fehér.

A záhi tenyészet erőtermelésre baziroz ugyan, de felemlitendőnek tartom, hogy a teheneket fejk is mindennap kétszer, még pedig meglehetősen eredménnyel, pozitív adatom azonban, próbafejlés hiján, nincsenek, csak annyit tudok, hogy míg friss borjasok a tehenek, hát igen jelentékeny mennyiségű tejet adnak, de ez a jó tejelés aztán rohamosan apad, megjegyzem azonban, hogy a „sajtár sohasem igen nagy“, értve ezalatt azt, hogy első és főcél a borjak jól táplálása, mit elérnek elegendő tejjel, jó abrakolással, kitünő szénával s még kitünőbb legelővel, de azok az arany napok csak 1 éves korig tartanak, kivéve a jó legelőt, mert 1 éves kor után már abrakszámba megy a széna. A tenyésztésre szánt bikaborjak 1 éves kor után is jól tartatnak 2—2 $\frac{1}{2}$ éves korig, mikor eladatnak, illetőleg tenyésztésre beosztatnak. Érdekesnek tartom megjegyezni, hogy a kis borjak már szőrváltás után, még télen is szabad, de azért részben fedett karámban vannak.

Már mostan a záhi tenyészet általános jellemzését a már említett nagytartású és erős csontozat mellett épen rátermettségét az erőtermelésre emlitem fel, mely, mint a méretekből is látszik, mély és ivelt dongássággal és a farnak egy árnyalatnyi lejtősségében nyilvánul, mely utóbbi azonban generációról generációra vesz el és pótlódik a far és csipőtájék szélesedésével. Az első rész, széles szügy, erős járomél, nyakleány, faj és annak i lesztése magában is szép és jó, a tüzes nagy fekete szemek és hatalmas nagy csákó szarvak meg épen gyönyörűvé teszik. A labálás a hátsó lábaknál, igen helyesen nincs elmeredekítve, mert az a járást köztötte tenné, de azért nem is kard meg nem is zérus. A törzs teljes jellemzésére legjobban talál ez a szekely kifejezés, hogy a „földig marha“, mely egyenes ellentéte a „nyakig láb jószágának“.

A fentiekben bátorokdram a szives olvasót meggyőzni próbálni arról, hogy mégsem olyan utolsó jószág a magyar erdélyi marha, s hogy igazunk van, mikor annak tenyésztését forszí-

rozzuk, hát bizonyítják a ma fizetett árak is magyar erdélyi ökrökért, mert a valamire valóért fizetnek párban 1000—1400 koronát.

Azt, hogy a hivatalos állami szem ne látna meg a mi törekvéseinket a *jó még jobbá tevésére*, nem hiszszük, hanem ellenkezőleg reméljük a „minél szűkebb térre szorítás he yett“, „a minél nagyobb mérvű istapolást“, mire vonatkozó ag csak annyit kérünk, hogy ne csak papiron „*Jegeltessen a kormány*“, hanem ugy valóságban is, mert a magyar marha sem nem hollandi marha, sem nem belga ló, sem nem lengyel sertés, hogy pányván, buja réten, jászlas kifutóban, illetőleg kőcsmadzagon az árokparton kuralgassuk, legeltessük.

Szász Ferencz.

A tejelékenység külső jeleinek megbízhatóságáról.

Az u. n. formalisztikus iránynak régi törekvése, a külsőből az állat tehetőségét megállapítani, mi azonban mind a mai napig sem sikerült neki.

Az említett irány hajtása volt a Guenon-féle tejtükörelmélet, mely szerencsére már hitelét vesztette a gazdák előtt. Még Kronacher weihenstephani professzor legutóbb megjelent munkájával is ama reményt táplálja, hogy vannak jelek, melyekből a tejelőképesség biztosan megítélhető. Így a mellkas mélységét, a törzs hosszát, hosszu, keskeny fejet stb., a tőgy és környékének minőségét, mint a tejelékenység ismérveit állítja elénk, bár ő is elismeri, hogy nem ezen jelek önállóan, hanem csak összességükben adhatnak felvilágosítást a tehetőség felől.

A „Deutsche Gesellschaft für Züchtungskunde“ tisztázná kívánta e közérdekű kérdést és megbizta W. Gaude állattenyésztési felügyelőt, hogy pontos testméretek, próbafejlések és zsirvizsgálatok alapján tegye tanulmány tárgyává a termelőképesség és a külalak közti viszonyt.

Gaude egy vaskos kötetben számol be vizsgálatairól. Összesen 693 feketetarka, 16 vörös-

tarka és 6 vörösbarna ostfriesi tehenen eszközölt méreteket, próbafejléseket stb. A közölt számtömkeleg igen tanulságos képet tár elénk s az eddig e tárgyról vonatkozó összes megfigyeléseket, elneleteket halomra dönti. Se a hosszúsági (fej-, orr-, nyak-, törzs-, fark-, far- stb.) méret, se a magassági vagy mélységi méreteknek nincs jelentőségük a tejelőképességet illetőleg. A homlok közepén helyet foglaló szőr csiga jelenléte vagy hiánya, az arclelész fejlettsége, a szín, a jegyek, a szarvak színe, alakja, méretei, a nyakránczok sűrű vagy ritka volta, a felső és alsó tejgödör nagysága, absolute semmiféle összefüggésben nincsenek a tejhozammal.

Azt is megezáfolja Gaude, hogy a tőgy minősége, a tőgyet fődő bőr és szőrzet minősége, a „tejesek“ fejlettségéből lehetne a tejhozamra következtetni.

A gyűjtők számsorozathól még azon megszivlelendő következtetések is levonhatók, hogy:

a) czélszerűbb természetesebb, nagyobb állatot tenyésztetni, mint kisebbeket, mert tehetőségük a kisebbikével egyenlő, könnyebben eladhatók, nagyobb a husértékük, takarékosabban bíznak a takarmánnyal,

b) a sötéten pigmentált bőri állatok tehetőségben nem maradnak a festenymentes (kesely) egyedek mögött, mivel pedig ellenállóképességük nagyobb, tenyésztésbe főleg ezek veendőek.

M. Porcius C.

VEGYESEK.

Luxuslővásár. A székesfővárosi Tattersallban e hó 25-én kezdődő I. tavaszi luxuslővásárra a bejelentési határidő lejárt. Már az eddig érkezett bejelentések száma is a mult évi hasonló vásár eredményét szépen felülmúlja. Ezideig 103 tulajdonos 480 drb lovat jelentett be, a mely létszám a használati czelok tekintetében a következő csoportokra oszlik: tizenhét négyes fogat, százegy hintós kettős, négy hintós egyes, nyolcvan jukker kettős, tizenegy jukker egyes és 35 hátszó. A még ezután érkező pótjelentésekkel a kiállítandó lovak száma az ötszáz darabot mindenesetre meg fogja haladni. Az eddig bejelentett anyagról egybeállított vásári katalógusnak első kiadását 2700 példányban küldték szét az ismert külföldi lővásárlók czimeire. A vásár ezuttal is díjazással lesz egybekötve. A földmívelésügyi miniszter nagy díján kívül a székesfőváros közö sége is tizenkét értékes díjat tűzött ki, a melyekből mindegyik használati csoportra három díj esik. A vásár díjazása márczius 27 én délelőtt lesz.

A hidegvéri lötenyésztés terjesztése. Tekintettel az ország nyugat és déli vidékeinek egy részére, de különösen a határszéli lötenyésztési viszonyokra és a gazdák érdekeire, Vas-, Zala- és Somogy megye egész területéből, Sopron megye csepregi, felsőpulyai, nagymartoni, kismartoni és soproni, Baranyamegye hegyhádi, szentlőrinczi és siklósi járásából hidegvéri tenyésztőterület alakítottak.

Országos jellegű tenyész-bikavásár. A Háromszék megyei Gazdasági Egyesület Uzon községben márczius hó 17-én országos jellegű tenyész-bikavásárt rendez. Idegen törvényhatóságok területéről hozott bikák árának két százaléka az egyesület javára Uzon község előljáróságához kötelezően befizetendő.

A Vas megyei Gazdasági Egyesület a tenyész-bikák és kanok beszerzését megkönnyítendő, a földmívelésügyi miniszterium támogatásával Szombathelyen, 1911 április hó 1-én és esetleg 2-án, reggel 9 órától kezdődőleg az állat-

vásártér fedett istállóiban tenyészbiika- és kanvásárt rendez. A vásáron csak olyan bikák kerülnek eladásra, melyek az egyesület kiküldöttéi által előzetesen megvizsgáltattak. Előzetesen meg nem vizsgált bikák vásárra nem hozhatók. Részletes program az egyesület titkári hivatalánál tudhatók meg.

A ragadós száj- és körömfájás bár még mindig nagy területeken áll fenn, örvendtes módon csökken. Mig ugyanis azelőtt 5313 község 25861 udvara volt e betegséggel fertőzve, addig a múlt héten már csak 5055 község 23587 udvara van kimutatva. A csökkenés tehát 258 község és 2274 udvar.

Allatkiviteli tilalom Németországban. A nagy husinség következtében a nemrég Elzászban, Badenben, Württembergben és Bajorországban és egyáltalában Délnémetországban, meg a Rajna vidékén megengedték a vágómarha-, a borju- és sertésbehozatalt Franciaországból. E behozatal következtében a hus ára az illető vidéken olcsóbbodott. Most azonban azt jelentik Strassburgból, hogy a német kormány ismét megtiltotta az állatbehozatalt Franciaországból, a hol állítólag ragadós állati betegségek vannak.

A huskérdés Ausztriában. Az osztrák vendéglősök birodalmi szövetsége beadványt intézett az osztrák földmivelésügyi miniszterhez, a melyben rámutatván arra, hogy sem az argentinai, sem a szerb és esetleg a román husbehozatal nem képes a nagyvárosok husszükségletét segíteni, azt ajánlja, hogy az állam a saját költségére létesítsen állattenyésztő telepeket. Wien városához hasonló kérelmet intéztek.

Az V. nemzetközi tejgazdasági kongresszus végrehajtó bizottsága most küldötte szét második felhívását a részvételre a kongresszuson. A kongresszus f. évi június hó 28-tól július hó 1-éig bezárólag Stockholmban fog megtartatni. A kongresszus befejezte után 3 nagyobb szabású tanulmánykirándulás tervezetik.

A kongresszus programja a következőkben lett megállapítva: június hó 28-án szerdán: d. u. 3 óra 30 p.-kor a kongresszus ünnepélyes megnyitása, este 8 óra 30 p.-kor fogadó estély a Grand Hotelben. Június hó 19-én, csütörtökön: d. e. 9—12 óráig kongresszusi tárgyalások, d. u. 1 óra 30 p.-tól 3 óra 30 p.-ig kongresszusi tárgyalások, d. u. 4—7 óráig kisebb kirándulások: a kísérleti állomás, az új állatorvosi főiskola, Separator r.-t., vágóhid, tejkonyhák stb., este 8 órakor a kongresszus társas vacsorája. Június hó 30-án, pénteken: d. e. 9—12 óráig kongresszusi tárgyalások, d. u. 12 óra 30 p.-tól este 6 óráig kirándulás a hamrai tejgazdaságba, este 8 órakor kirándulás Skansen szigetére (nép-ünnepély stb.). Július hó 1-én, vasárnap: d. e. 9—12 óráig kongresszusi tárgyalások, d. u. 1 óra 30 p.-kor a kongresszus záró ülése, este 7 órakor kirándulás Saltsjöbadenbe.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad dr. Köerfer István min. segédtitkár (Budapest, V., földmivelésügyi miniszterium).

Tejszövetkezeti Pestmegyében. A Pest-pilis-solt-kiskunmegyei Gazdasági Egyesület buzdítására a tejszövetkezeti szervezkedés különösen a Ga'ga völgyén szép fejlődésnek indult. A legutóbbi hónapokban az egyesület közreműködésével Acsa, Galgamácsa, Kisémedi és Vác-kisujfalu községekben alakult tejszövetkezet s több szomszédos községben is mozgalom indult tejszövetkezeti alakítására.

Budapesti Általános Tejcsarnok r.-t. A Tejgazdasági Vállalat r.-t. helyiségeiben f. hó 6-án tartatott meg a *Budapesti Általános Tejcsarnok r. t.* alakuló közgyűlése. A vállalat a Tejgazdasági Vállalat r.-t. alapítása és 500.000 korona alapítókével alakult meg, feladatául a fővárosnak minden hygienikus követelménynek megfelelő, tiszta, kifogástalanul kezelt tejjel és tejtermékekkel való ellátását tűzte ki és e célra egy, a legmodernebb berendezéssel és mélyen hűtő telepekkel felszerelt tejcsarnokot létesít. A részvénytársaság üzemét f. évi szeptember 1-én kezdi meg. Az igazgatóság tagjai lettek: *Szentiványi Farkas* cs. és k. kamarás (elnök), *Hertelendy Ferencz* földbírtokos, főrendiházi tag, *Szily Tamás* földbírtokos, Baranyamegye főispánja, *dr. Köerfer István* min. s.-titkár, *Hollós Ödön* a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, *Munk József* nagybérő, *Reichart N. János* nyug. vezérigazgató, *Stern Samu*, a Tejgazdasági Vállalat r.-t. vezérigazgatója (ügyvezető), *Molnár Ferencz*, a Tejgazdasági Vállalat r.-t. igazgatója (ügyvezető), *Düsing Miksa*,

a Tejgazdasági Vállalat r.-t. igazgatója (cég-igazgató). A felügyelőbizottságba választottak: *Ebers Károly* min. tan., *Elek Dezső* részv. társ. igazgató, *dr. Szandtner Ernő* min. segédtitkár. Üzletvezető: *Gyárfás Sándor*.

A Baromfitenyésztők Országos Egyesületének közgyűlése. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete a napokban tartotta évi rendes közgyűlését Teleki Józsefné grófné elnöklése alatt. Elrendelvé a szavazást, a közgyűlés újból és egyhangú lelkesedéssel elnökké Teleki Józsefné, alelnökké Mákfalvy Géza és Pirkner János orsz. képviselőt, ügyvezető alelnökké pedig Jandaurek Vinczét választotta meg. Azután kiegészítette a lelépő választmányi tagokat számvizsgáló bizottságot alakított és az ügyészt választotta meg. A napirend során előterjesztette a titkár az 1910. évi működésről szóló jelentést. Kiemeli jelentésében a jól sikerült keltető-gép akciót, szól a kiviteli bizottság munkásságáról és örömmel említi meg a baromfi-kereskedelem szervezése körül elért szép eredményeket (melyekről azonban senki és mitsem tud. Szerk.). A tojástőzsde létesítése már csak idő kérdése. Sikerrel vett részt az egyesület a berlini, bécsi, nyiregyházi, szegedi, temesvári, aradi, szarvasi, perbenyiki, nagybecskereki és soproni baromfi-kiállításokon s vásárokon. A földmivelésügyi kormány megbízásából 185 000 korona értékben 17.000 darab cserebaromfit vásároltak. A jelentés tudomásulvétele után Má nassy Ferencz kir. tanácsos, gazd. felügyelő bemutatta az 1910. évi zárszámadásokra vonatkozó számvizsgálóbizottsági jelentést és az 1911. évi költségvetést, a melyeket a közgyűlés vita nélkül jóváhagyott. Az 1911. évi működési tervet Jandaurek Vincze ügyvezető alelnök-igazgató dolgozta ki és ajánlotta elfogadásra. Ennek alapján elhatározta a közgyűlés, hogy jövőre főleg a tömegtermelés fokozását fogják kultiválni. A Budapesti rendezendő baromfi-kiállítás sikere érdekében nagy propagandára készül az egyesület. Programjába vette az egyesület a tojás-tőzsde tervezetének és szabályzatának kidolgozását. (Majd azt a tojáskereskedelem fogja megalkotni. Szerk.)

Elelmiszer-vásárlások spekulációra. A francia minisztertanács elhatározta, hogy a büntetőtörvénykönyv kiegészítésére törvényjavaslatot tesz, a mely élelmiszereknek megvásárlását spekulációra akarja megakadályozni.

Nyersbőr. (Márcz. 11-diki jelentés.) A Józsefnapi vásár e hónap 9-én kezdődött és pedig erős érdeklődéssel egy a külföld, valamint a belföld részéről is, kik a tavaszi cikkek iránt érdeklődtek. Száraz marhabőrből a hozatal csekély volt, de ez az eddigi teljes árat érte el. Ugyanez az eset állt fenn lóbőrnél is, a melyből a fölhozott tételek körülbelül 2000 drb., 30—36 koronát értek el páronként. Borjubőrből nagyobbára paraszti áru került a vásárra, a mely 320—350 koronáért adódott el 100 kilogrammonként. Németgyapjas juhbőrre elég jó vételkedv mutatkozik és ezek, minőség és osztályozás szerint 80—90 koronát értek el 100 kilogrammonként 2% pénztári engedménnyel. Bőranybőrből nem volt fölhozatal, e cikkek irányba változatlan. Kecsehbőrből szintén csak kisebb tételeket hoztak, nagyobbára kései áru és a fizetett ár 250—300 kor. körül váltakozott 100 drb.-ként. A szőrmeáru-vásár elkészenen kezdődött és a hozatal is csak a legutolsó két nap érkezett. Jó fanyest, valamint jó könyest jó vidéki áruban keresett és megfelelő árt ér el. Ugyanez jelenthető rókáról is, a melyeknél csakis a jó származású és jó vidéki áru éri a teljes árt, míg magyar lapos áru elhanyagolt. Görény jó minőségben és származásban élénk keresletnek örvend 9—12 koronás ár mellett páronként Vidrát hazai szükséglet részére keresik. Nyulbőrre az irány kedvező és eddig 40.000—50.000 drb kelt el osztrák és német számlára. Az elért ár 80—85 korona, 100 darabonként 5 százalékkal.

APROK.

A csonka farkok átörökléséről. E tárgyban én tettem kérdést, mert úgy gondolkozom, hogy „egy ember, csak egy ember” s a magam tudományát mindenkor szívesen erősbítem a mások meggyőződésével. Nagyon köszönöm tehát az igen tisztelt Szerkesztő ur ebbeli támogatását az adott becses véleménye révén.

De mit szól valjon az én különlegesnek látszó tapasztalatomhoz?

Kutyáimnál az történt ugyanis, hogy a melyiknek farkát *felénél rövidebbre* kurtiroztam, az *kölykeire átörökítette a csonkaságot*; de a melyiknek farkát *felénél hosszabbra* meghagytam annak *kölykei mind és mindenkor teljes farkokkal születtek*. Ezt tapasztalom *kivétel nélkül* több, mint egy évtizedes tenyészdomben.

Érdekes véletlen az is, hogy nem rég egy kis bullterrier szukám oly tökéletesen korrekt csonka farkokkal jött a világra, hogy szinte öröm nézni. Most majd ezzel kísérletezek tovább.

Kuriózum gyanánt megemlítem még, hogy éppen e megfigyeléseim közben milyen komikus meglepetésben volt részem. Januárban fiadzott az egyik göbém és 7 malacza közül három *csonka farkokkal* született! Ez nemezis, melyet szívesen elengedtem volna. De vizasztalodás gyanánt azt cselekszem, hogy ha valami ujdonsült állatbuvár megütköznék e jelenség felett, hát majd nagy komolyan elmagyarázom neki, hogy a göbe megette a kis kutyák levágott farkát és innen származott az átörökítés! *S. D.*

Mintaszerű bérkocsi-szabályzat. Az „Állatvédelem” szerint ilyen szabállyal Darmstadt város dicsekedhetik. A lovak erőteljesebb, jól tápláltak, feltünő vagy hátrányos hibáktól mentesek és jól kitanítottak legyenek. A ló csak rendőri engedély és fölülvizsgálat alapján állítható szolgálatba. A szerszám a lóra illő és mindig tisztán tartott legyen. A feszítő kantár és a szemellenző használata csak kivételes esetekben külön rendőri engedély alapján lehetséges. A szunyogok és legyek járásának időszakaiban a lovak fülei megvédendőek és álló-helyben takarókat kell alkalmazni. Ugyancsak takarókkal láthatók el a lovak hideg vagy nedves időben.

Vásári tudósítások.

Vásári jelentés: Budapest, 1911. évi március hó 17-én tartott heti lóvásárról. A vásári forgalom élénk.

Jegyzetelt	Fel-hajtás	Eladott	Árak kor.-ban
I. jobb minőségű lovakból:			
a) hátsó kocsi (júker stb.)	10	4	300 600
b) könnyebb kocsi (júker stb.)	26	16	350 600
c) nehezebb kocsi (hintós)	14	8	450 900
d) igás kocsi (nehéz nyugoti faj)	30	18	250 500
e) ponyva	2	2	185 350
II. Közép minőségű lovakból:			
a) nehezebb félék (fuvaros ló stb.)	215	170	180 350
b) könnyebb félék (paraszti ló stb.)	400	240	85 300
III. Alarendelt minőségű lovakból:	157	98	42 150
Összesen		854	556

1. Szekesfővárosi vágóra vásároltatott 140 darab. 2. Wien-i vágóra vásároltatott 27 drb. 3. Tulajdonjogra gyanús ló lefoglatott —. 4. Ragályos betegségre gyanús ló lefoglatott —. 5. Takonykór miatt a gyepmesterhez küldetett.

Hideghus-vásár. A Gara-téri élénk piacpon 1911. év márc. hó 17. (A szekesfővárosi vásárgazdaság jelentése a „Gazdasági Lapok” részére.) Felhozott Budapestről 11 árus 46 drb sertést, 2 árus 8 süldőt, 900 kg. friss húst, 1400 kg. füstölt húst, 1000 kg. szalonát, 800 kg. hajat. Vidékről és pedig: 5 árus 79 drb sertéssel és 0 árus — mm. füstölt húst. Forgalom élénk. Árak a következők: friss sertés 1 kg. 184—188 fill., 1 q 161—163 K, süldő 1 kg. 200—240 fill., 1 q — K, füstölt sertés 1 kg. 180—240 fill., szalonna zsírnak 1 kg. 164—172, füstölt szalonna 1 kg. 184—240, hajt 1 kg. 184—188, disznósír 1 kg. 180—184, kocsonyahús 1 kg. 108—120, füstölt sonka 1 kg. 200—240 filléig.

Budapesti vágómarhavásár.

Hivatalos jelentés.	1911. márc. 16.		
Felhajtás és árak:	I.	II.	III.
94 Bika	84—96	(—) 68—82	—
668 Magyar hizott ökör	86—94	(—) 74—84	58—72
375 Tarka hizott ökör	92—104	(—) 78—90	64—76
— Magyar legelőmarha	72—84	(—) 66—70	—
— Boszniai ökör	—	—	(—)
144 Magyar tehén	—	52—84	(—)
366 Tarka tehén	—	52—88	(—)
19 Bivaly	—	56—68	(—)
23 Növendékmarha	—	68—80	(84)

1689 Eladatlan: A felhajtás 251 darabbal több, mint az előző héten. Irányzat élénkebb. Az árak azonban 2—4, bikáknál 6 koronával is drágultak.

Budapesti szurómarhavásár.

Hivatalos jelentés.	1911. márc. 16.		
Felhajtás és árak:	I.	II.	III.
150 Magyar élő borju	126—132	(186)	110—120
34 Magyar öltött borju	136—144	(—)	—
— Galicziai borju	—	(—)	—
1348 Öltött bárány párja	10—18	(—)	—
22 Ringott borju	68—94	(—)	—
50 Élő bárány párja	—	(—)	—
— Öltött gödölye	—	(—)	—
31 Eladatlan	—	—	—

Irányzat a borjuvásáron lanya. Borju 3—4 K-val olcsóbb, bárány páronként 1 K-val drágább.

Sovány sertésárak.

Ur. Rezső bizományos, VIII., Népszínház-utca 23. Eredeti tudósítás 1911. március 16.	Ár elősúlyban 4% engedmény.	
Vészen átment	60—100 kg. fill.	280—220
—	100—120	220—210
—	120—160	210—190
—	160—200	190—170
Vészen át nem ment	60—100	240—190
—	100—120	190—180
—	120—160	180—170
—	160—200	170—160

Kőbányai kiviteli sertés piac hetiforgalma.

Hivatalos jelentés. 1911. márc. 8. — 1911. márc. 14.	márc. 8.	16571
Érkezett	—	1245
Összesen	—	17816
Elszállított:	—	—
Helyi fogyasztásra	—	121
Belföldre	—	629
Bécsbe	—	100
Ausztriába	—	—
Szappanfőzőbe	—	7
Összes elszállítás	—	587
Maradvány	—	márc. 14. 16959

Árak

Budapesti juhvásár.

Table with columns for item name, unit, and price. Items include Hivatalos jelentés, Főlhajtás és árak, Hízalt türi, Feljavított juh, Kiszonsolt kos, Kiverő és anyajuh, Durvaszörü, Irányzat szilárd.

Kőbányai sertésvásár.

Table with columns for item name, unit, and price. Items include Eredeti tudósítás, Magyar elsőrendű: Öreg nehéz, párja, 400 kilón felül, Öreg közép, párja 300-340 kg., Magyar fiatal nehéz, párja 300 kilón felül, Magyar fiatal közép, párja 251-300 kg., Fiatal könnyű, Sertéslejtés szám, Volt készletben, Főlhajtás, Elszállítás, Maradt készlet.

Bécsi sertésvásár.

Table with columns for item name, unit, and price. Items include Hivatalos jelentés, Bejelentett a vásárra, Főlhajtás: Zsirtsertés, Süldő, Magyarországból, Galicziából, Osztrák tartományokból, Árak: Magyar I. minőségű sertés, Magyar közép sertés, Magyar öreg sertés, Könnyű és szedett sertés, Süldő, Irányzat vontott.

Bécsi marhavásár.

Table with columns for item name, unit, and price. Items include Főlhajtás összesen, Minőség szerint: Hízómarha, Legelőmarha, Kicsontozni való, Származás szerint: Magyar, Galicz., bukov., Egyéb vidékről, Nemek szerint: Ökör, Bika, Tehén, Bivaly, Árak 100 kg. élősúlyért fogy. adó nélkül, Magyar hizott ökör, Galicziai hizott ökör, Tarka hizott ökör, Bika, Hizott tehén, Legelőmarha, Kicsontozni való, Bivaly, Konzerváru, Főlhajtás 391 darabbal kevesebb a multheténél. Irányzat élénk.

Table with columns for item name, unit, and price. Items include Hus és husermékek: Marhahus: helyb. Ia hát. 1.52-1.60 K, eleje 1.32-1.40 K, IIa hátulja 1.32-1.48 K, eleje 1.20-1.28 K, vidéki Ia hátulja 1.20-1.28 K, eleje 1.00-1.12 K, IIa hátulja 0.80-1.16 K, eleje 0.80-0.96 K kg.-kint, Növendékmaharus: I. osztály (pecsenyehusok) 1.16-1.20 K, II. oszt. (leveshus) 1.12 K kg.-kint, Borjuhások: öltöt, bőrb., helyb. 1.60-1.70 K, vidéki 1.10-1.40 K, Ia hátulja 1.60-1.80 K, eleje 1.40-1.70 K, IIa hátulja 1.10-1.50 K, eleje 1.10-1.30 K kg.-kint, Juhusok: öltöt, nyuzott helyb. Ia 0.00-0.00 K, öltöt, nyuzott helyb. IIa K, Bányai öltöt, bőrb. Ia 0.00-0.00 K, IIa K, egészben, bőr nélkül 0.00-0.00 K kg.-kint.

Sertéshusok: szalonnával, helyb. Ia 1.68-1.72 K, szalonnával helyb. IIa 0.00-0.00 K, szalonnával vidéki Ia 1.52-1.56 K, szalonnával, vidéki IIa 1.36-1.48 K, szalonna nélkül, helyb. Ia 1.76-1.82 K, szalonna nélkül, helyb. IIa 1.52-1.62 K, szalonna nélkül, vidéki Ia 1.64-1.68 K, szalonna nélkül, vidéki IIa 1.48-1.52 K, K, friss karaj 2.00-2.60 K, sonka nyers, helyb. hátsó 1.84-2.08 K, mellső 1.68-1.76 K, vidéki hátsó 1.68-1.72 K, mellső 1.52-1.60 K, K, szalonna olvasztani való 1.60-1.68 K, sózott 1.48-1.52 K, pörkölt 1.60-1.68 K, füstölt 1.68-1.72 K, paprikás 1.56-1.60 K, hajt 1.68-1.80 K, zsír helyb. 1.68-1.72 K, vidéki 0.00-0.00 K, szalámi magyar új 4.00-4.00 K, nyári 1.86-1.40 K kg.-kint.

Baromfi: Élő: csirke rántani való 2.80-4.00 K, sütni való hazai Ia 4.00-4.60 K, IIa 3.20-3.80 K, kappan hizott 5.60-6.40 K, sovány 0.00-0.00 K, ruca, fiatal K, hizott 0.00-0.00 K, sovány 6.80-7.60 K, liba, fiatal K, lud, hizott 14.00-20.00 K, sovány 0.00-0.00 K, pulyka, újdonság K, hizott 14.00-16.00 K, sovány 11.00-12.00 K páronként, házinyul daraonkint.

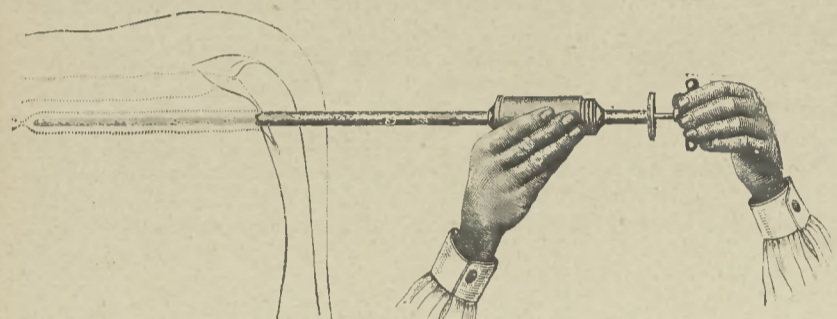
Tisztított: csirke Ia 1.60-2.00 K, IIa 1.00-1.40 K, jézeo Ia 2.20-2.60 K, IIa 1.60-2.00 K, tyuk Ia 2.60-2.80 K, IIa 1.60-2.00 K, kappan, helyb. 1.80-2.00 K, ruca, újdonság K, hizott 3.60-5.00 K, sovány 3.00-3.20 K, liba, újdonság K, lud, hizott 1.56-1.80 K, pulyka, újdonság K, pulyka, hizott 1.40-1.70 K kg.-kint.

Vad és vadhus: szarvas, egészben 80-90 K, őz, egészben 0.00-0.00 K, vaddisznó, egészben 90-110 K, dámvad, egészben K, nyul, nagy 2.40-2.40 K, vadlud 0.00-0.00 K, vadruca K, fészán 3.00-3.40 K, fogoly 0.00-0.00 K, szalonka, erdei K, kint.

Tej és tejtermékek: Tej, teljes 26-28 K, lefölözött K, tejszín, habnak 1.20-1.40 K, főzésre K, tejföl 70-80 K, vaj szövetk. contrif. tea-vaj 2.90-3.10 K, köpült 2.00-2.10 K, főző darabos 2.00-2.10 K, juh-vaj K, tehénturó Ia 36-40 K, IIa 30-32 K, juhturó Ia 1.20-1.40 K, IIa K, lipói turó 1.20-1.60 K kg.-kint.

Tojás: friss tojás, teatojás 6.20-6.80 K, főző 5.60-6.00 K, alföldi 78-79 K, erdőlyi 76-77 K, K, meszes K.

Laptulajdonos és főszerkesztő: ORDÓDY LÁSZLÓ. Felelős szerkesztő: BUZZI F. GÉZA.

H. HAUPTNER

gyártmányu (4304. sz.) Raebiger-féle

hüvelyfecskeendő

a járványos elvetelés, hüvelyhurut gyógykezelésére legjobban bevált a Bacillol-kenőcs befecskenedésére.

Legolcsóbb gyógymód. — Szaktekintélyek ajánlják.

Ára használati utasítással . . . . . K 26.60
Bacillol-kenőcs hozzá kg.-ként . . . . . K 3.—

Kapható a magyarországi vezérképviselőknél:
Geittner és Rausch
cégnél Budapest, VI., Andrássy-ut 8/a szám.

Fajbaromfi-telep Húgyagon, Nógrád megye. Nagytehű magyar fajtyúk tenyésztése. Keltető-tojások ára: ipoly-völgyi kendermagos darabja 50 fillér, 50 darab 20 korona; fekete magyar 12 drb 8 korona; fehér magyar 12 drb 15 korona. Pekingsi x ayresburi kaesetojás 12 drb 6 korona. — Rázásmentes ingyen csomagolás.

Marhákát a betegségtől megóvni könnyebb, mint a beteg állatot meggyógyítani. — Ajánl **MASTIN** egyedüli hízó óvszert, mely Dr. Trnkozy készítménye. Minden kereskedőnél kapható.

PLYMOUTHOK

és fekete orpingtonok, bel- és külföldön többszörösen díjazott, legutóbb a berlini kiállításon 2-ik díjjal és dicsőre elismeréssel kitüntetett és direkté Amerikából importált tenyészállatokkal kiegészített törzsektől származó, kiváló szép, jól fejlett egyedekre 20-50 koronáért darabonként és keltő-tojásokra előjegyzések elfogadottnak március-májusban 16 kor., júniustól 10 korona tucatonként, csomagolással együtt. Fenti tucatarakért 15 drb szállítatik. Ugyanitt 6-stajer, sulmthali és roshweini tyúk 20-30 fillérért csomagolással együtt. Megrendelések Kovács Ödön címére, I. Városmajor-utca 30. sz. alá intézendők.

Sertés-eladások és vételek
legjobban és legpontosabban eszközöltetnek, sovány, úgy hizott állapotban
URL REZSŐ
sertésbizományosnál, BUDAPEST, VIII. ker., Népszínház-utca 22. sz. (Polgári serfőzde bérpalota). — Telefon: 97-05 interurban. Felvilágosítással készséggel szolgál.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Table with columns for year, amount, and total. Items include Alakult 1900, Alapítványok a kormány hozzájárulásával, Tartalékok, Összesen: 3,915.663.54 K. Rows for years 1901-1904 and 1909.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módokat szerint. Az üzletredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfőlérségből ugy a tűz mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet főlérsége közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel bizto-ításukat 5 százalékos engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfőlérséggel pedig tartalékainkat gyarapítottunk, úgy hogy 1909. év végen a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál. Az igazgatóság.

BACHMANN ÉS TÁRSA

TELEFON: 89-21. SZÁM. BUDAPEST. Távirati cím: „ÓNOZDA”. VII., KÜLSŐ KEREPESI-UT 28. SZÁM. Tejgazdasági eszközök és ónozott bádogedény gyár. Ónozó Intézet. Tejtelepek berendezése. „FORTUNA” legjobb és legolcsóbb fölőzégép egyedárusítása Magyarországon.

felvetetnek a kiadónivaltaban Budapest, Múzeum-körút 7. Hirdetések

Mindenféle Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra. Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban. ISTÁLLÓ-VEZETÉKEK.

Mérlegek

legujabb és javított rendszerűek. Szivattyúk és Mérlegek tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS
Központi és főiroda: „Garvenswerke” Bécs II., Handelsquai 130. Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strasse 6. Arjegyzekek díjtalanul és portómentesen küldetnek.